

REGÉNYRÉSZLET

A cellában sötét volt. Feneketlen sötét. Hiába erőltette a szemeit, hiába reménykedett, hogy előbb-utóbb megszokja, és akkor látni fog valamit, áthatolhatatlan, sűrű feketeség vette körül. Mintha megvakult volna. Persze az is lehet, hogy ez történt. Nem lehet kizárni semmit.

A víz rendületlenül csöpögött.

Először megörült, hogy van mosdó. Soha nem volt még ilyen helyen, de gyerekkorában, a filléres füzetes regényekben azt olvasta, hogy a börtönökben nem lehet mosdani, csak akkor, amikor engedik.

Ezek szerint ez már egy modern börtön.

Később rájött, hogy nem csak a sötétség rettenetes, hanem a csöpögés is.

A fal mentén haladva, tapogatózva kereste meg a mosdót. A cella egyik sarkában volt. Megkereste a kifolyót. Megvolt. Kereste a csapot. Nem volt sehol. Se a kifolyó mögött, mellett, se fölötté, a falon. Letérdelt, alul is körbetapogatott mindent, az elvezető cső körül. Ott se volt.

Ez egy mosdó, csap nélkül. Se elzární, se jobban megnyitni nem lehet. A belőle csöpögő víznek rozsdá- és sáríze van. Amikor belekóstolt, attól az egy csepptől is, ami az ajkára, illetve a nyelvére került, öklendeznie kellett.

Idővel bizonyára rá fog fanyalodni. A ponyvaregényekből azt is tudni lehet, hogy a börtönben nem akkor adnak az embernek enni meg inni, amikor éhes meg szomjas. Helyesebben az ember a börtönben mindig éhes és szomjas. De ha itt van víz, előbb-utóbb kénytelen lesz inni belőle, akármilyen az íze.

Soha nem gondolta volna, hogy egy csöpögő csapnak ennyire elviselhetetlen hangja van.

Odahaza is szokott időnként csöpögni. Olyankor vagy ő, vagy az apja fogóval megszorítja a szükséges alkatrészeket, és máris orvosolva van. Nem beszélve arról, hogy annak egészen máslymen a hangja. Időnként – leginkább, amikor edény vagy evőeszköz van a mosogatóban – csilingel, ahogy a csengettyű szól a régi karácsonyokon. Máskor csak barátságosan kalapál. Közli, hogy nincs egyedül. Az egy eleven lakás, ahol időnként a csapok is életre kelnek.

Itt viszont egyedül van, és ez a csap könyörtelen ridegséggel csöpög. Egyre hangosabban. Eleinte még nem is vette észre. De miután főfigyelt rá, egyre fültöpőbb lett. Mostanra már olyan volt, mintha kavicsokat dobáltak volna ritmikusan a bádoggal mosdókagylóba.

Amikor az otthonuk jutott az eszébe, elborította a szemét a könny. Először halkán, csendesen sírdogált, elfojtott hangon zokogott. Utána rájött, hogy itt nincs senki, aki előtt szégyenkeznie kellene. Különben se hallják. A kétrétegű vasajtó kiválóan, pedánsan illeszkedik a kerethez, semmit nem enged át. Odakint, a folyosón biztosan ég a lámpa. Az ajtó széleinél azonban még csak egy halovány fénycsík sem látható. Hang sincs egyéb, csak az az idegtépő, monoton csöpögés.

Nyugodtan lehet hangosan sírni, bömbölni, ordítani. Ha hallják is, nem törődnek vele.

A regényekben az is benne van, hogy a rabok kopogtatás útján beszélgetnek. A börtönbécé évszázados szabályai szerint egy kopogás az „a” betű, két kopogás a „b” betű, három kopogás a „c”, és így tovább. A rabok hosszú párbeszédet folytatnak ily módon egymással. Celláról cellára mennek az üzenetek. Legalábbis a regények szerint. Az igazat megvallva nehéz elképzelni egy efféle beszélgetést, hiszen ha valaki például „s” vagy „v” betűt akar mondani, sokat kell egymás után kopognia, és közben mind a közlőnek, mind a hallgatónak nagyon oda kell figyelnie a számolásra. Annak a szónak a lekopogása például, hogy „szű”, körülbelül egy percbe telik. Na és mi van a hosszabb szavakkal, meg a mondatokkal?

Persze idejük van bőven. Az még külön jó is, ha erre figyelnek, és nem az agyat zsibbasztó, borzongató, mégis üres gondolatokra.

Megpróbált kopogni, de semmire nem ment vele. A vastag téglafal, hiába ütötte ökölrel is, alig adott ki hangot. Lehúzta a fűzőtől megfosztott cipőjét, ám az is csupán tompa kaffogásra volt képes. Odakint a folyosón a bilincset is levették róla, tehát a bilincssel se tudott kalapálni. Egyéb tárgyat pedig, hiába tapogatózott körbe mindent, nem talált. Volt egy csupasz vaság a csöpögő csappal átellenben, ám azt meg se lehetett mozdítani, valamilyen módon a földhöz rögzítették.

Küblit se lelt. Mi van, ha rájön a szükség? Dörömbölnie kell a kétrétegű vasajtón az öröknek? A bádoggal mosdókagylóba belevizelhet, ám a nagyobb dolgot máshogy kell megoldania.

A regényekben soha nem írnak az effélékről.

Kopogott, de hasztalan. Válasz nem érkezett. Erre a szálnalmas falkaparásra nem is érkezhettek. Így viszont fogalma se volt arról, más is raboskodik-e itt. Amikor lehozták, a folyosón tökéletes némaság uralkodott. Azt sem volt módja megszámolni, hány vasajtó sorakozik egymás mellett a két oldalon.

Egyébként meg számít, hogy van-e itt rajta kívül valaki?

Épp elég, hogy ő itt van, ebben a rettenetes, vakító sötétben, egy elzárhatatlanul csöpögő csap mellett.

Nem tudta, miféle épület ez, sem ezt nem ismerte, sem amazt, amelyikben kihallgatták. Azzal tisztában volt, hogy a városnak melyik szegletében van – a rémtörténetekkel ellentétben nem kötötték be a szemét. De ha be is kötötték volna, akkor is megérezte volna a Duna felől fújó szelet, és a folyó semmi máshoz nem hasonlító, édeskés illatát. Az épület a vízparton áll, közel a Szabadság hídhöz, ebben biztos volt. Sokat nem látott belőle. Kirángatták a Pobedából, és belökdösték a kapun. Nem sokkal utána lefelé kellett menni, egészen mélyre.

Ez itt egy pince, a Duna felszíne alatt. Nincsenek ablakai, föltehetően ezért is van itt meleg. A pincékben általában hűvös szokott lenni, ebben azonban megállt és meg is poshadt a levegő. Soha nem szokták szellőztetni. Ő most azt szívja be, amit mások – ki tudja, mennyien, és ki tudja, mióta – beleheltek.

Próbált nem odafigyelni a borzalmasan csöpögő csapra.

Nem verték meg nagyon. A kihallgatáson kapott pár pofont, egyébként semmi különös. Csodálkozott is, hogy ennyivel megússza.

Később rájött, hogy tévedett. Egy alapos veréssel talán jobban járt volna, mint ezzel az elviselhetetlen, idegtépő, monoton lármával és az átláthatatlan sötétséggel.

Fájt, ha hazagondolt, mégis földidézte, hogy került ide.

Minden úgy történt, ahogy az elszuttogott rémtörténetekben lenni szokott. Tudta, hogy létezik ilyen, hallott róla nem egyszer, de úgy volt vele, ahogy a rémisztő dolgokkal szokás: őt nem érinti, vele soha nem történhet meg.

A házban még nem, de kint, az utcán, amint kiléptek a kapun, azonnal kattant a bilincs. Pedig esze ágában sem volt megszökni.

Egyelőre azt se bírta fölfojni, mi történik vele. Az előbb még aludt, most meg éppen belelökődik egy autóba. Az egész annyira

valószínűleg tünthet, mintha kívülről látná az egészet. Mintha nem is róla lenne szó. Valakit elvisznek a rendőrök. Vagy az ávó. Vagy hogy hívják mostanában. Hajnalban, amikor az ember egyik oldaláról a másikra fordul, esetleg ránéz az órájára, és megállapítja, hogy még aludhat egy kicsit.

Ő is aludhatna. Aludnia is kellene, mert hamarosan föl kell ülnie a biciklire. Kezdődik a műszak.

Amikor belökték az autóra – akkor még nem figyelte, milyen típusúba, később látta, hogy egy Pobeda –, csak akkor tudatosult végképp benne, hogy ma reggel nem megy dolgozni.

Az álomosság kiszökött belőle, átadta helyét a tompaságnak.

Nem kellett volna lökniük, magától is beszállt volna az autóra. Járt a motor, a sofőr ott ült a vezetőüléson. Ezek szerint eleve úgy számoltak, hogy nem fognak sokáig maradni. Bizonyára ez van az előírásban. Belökték a hátsó ülésre, a két beosztott rendőr beült két oldalról melléje, a tiszt előre, a sofőr mellé. Az autó elindult.

Hátranézett. Nem remélte, hogy az apja és az anyja esetleg kijönnek a ház elé, de úgy volt vele, hátha.

Az utca tökéletesen kihalt és néma volt.

Akárcsak a többi. A Röck Szilárd utcából kimentek a Gutenberg térre, aztán rákanyarodtak a József körútra. Ahogy áthaladtak a Blaha Lujza téren, látta, hogy rendőri felügyelet mellett munkások söprik, takarítják a törmeléket. Egyébként semmi jele nem volt annak, hogy pár órával korábban itt tömegek gyülekeztek. A városban nem volt semmi mozgás. Járókelő sehol, és a körúton se haladt az övéken kívül másik jármű.

Végighajtottak a Lenin körúton, majd tovább a Szent István körúton, egészen a Jászai Mari térig.

Nem emlékezett, mikor járt utoljára erre. Azóta évek telhettek el. Az is lehet, hogy akkor még nem is állították helyre teljes egészében a Margit hidat. Volt mellette egy meglehetősen keskeny, cölöpökre épült ideiglenes alkalmas út, amit mindenki úgy hívott, hogy a Mancsi. Errefelé azon lehetett átmenni a Duna túloldalára. Már akinek volt miért. Neki sose volt. Józsefvárost, Ferencvárost, de még Erzsébetvárost úgy ismerte, akár a tenyerét, kijebb, a külvárosokban is bármerre eligazodott. Buda azonban olyan ismeretlen volt, mintha egy másik földrész lenne. Nem is vágyott rá különösebben fölfedezni. Egy prolinak semmi keresnivalója Budán. Az ottaniak se szóljanak bele az ő életükbe. Maradjon csak mindenki szépen, nyugodtan ott, ahová tartozik.

A Margit hid azóta elkészült. Kicsit másmilyen lett, mint azelőtt. Állítólag fakóbb, dísztelenebb. Nincs ezzel semmi baj. A

szocializmusban nincs helye a cicomának. Mindent rendeltetés szerint. A ciráda pazarlás. Most, hogy a fasizmus tombolása után újjáépül az ország, az a legfontosabb, hogy működjenek és meglegyenek a dolgok, nem az, hogy miként néznek ki.

Hallott már erről az épületről, ám nem látta sohasem. Errefelé nemigen szokott járni. Igazából nem is járt sehol. Úgy lett belőle felnőtt ember, hogy Budapestet még nem hagyta el. Az apja mindig azt mondogatta, nem kell sehol se menni ahhoz, hogy valaki jól érezze magát. Budapesten minden megvan hozzá. Lehet lakni, dolgozni, kirándulni. Itt a Margitsziget, amott a hegyek, van már Úttörővasút, erdő, fák, jó levegő. Mi kell még? Mindenük megvan. Örüljenek, hogy élnek.

„Örüljünk, hogy élünk” – ezt gyakran mondogatta az apja.

Az autó közvetlenül a bejárat előtt állt meg. Kiszállt, helyesebben kilökdösték. Lámpák égtek a bejárat körül. Az egyik pontosan a népköztársaság bronzba öntött címerét világította meg. Búzakalász, kalapács, fölötté egy hatalmas vörös csillag fénylő arany sugarakkal ragyogja be a békét és az eget egyszerre jelképező két hátteret. Alul piros-fehér-zöld pántlika. A színek most hiányoztak, ám a továbbképzéseken annyira a fejükbe verték a Magyar Népköztársaság címerének leírását, hogy ha álmából verik föl, akkor is el tudja mondani.

Nem volt módja ezen merengeni.

– Befelé.

Ez volt az első szó, amit intéztek hozzá, amióta kihozták a lakásból.

Fényár fogadta őket. Minden villany égett, mindenfelé sűrűgtek az emberek. Mintha nem is éjszaka, vagyis hajnal lenne. Egyenruhás férfiak és nők szigorú szemekkel, kővé dermedt arccal, merev vonásokkal, döngő, katonás léptekkel. Nem törődtek velük, s ha valamelyikük vetett is rájuk egy pillantást, rögtön utána el is fordította a fejét, és a dolgára sietett.

A lábán nem volt bilincs, csak a kezén, ám a két rangjelzés nélküli rendőr szorosan ott állt mellette. Nem állt szándékában elszökni.

Túlságosan megviseltnak és zavarodottnak érezte magát. Az autóban megpróbált gondolkodni azon, hogy miért is vitték el, aztán inkább letett róla. A feje üres volt, akár egy kongó fazék.

A tiszt hosszasan telefonált a portáról, majd intett a két, rangjelzés nélküli rendőrnek. Azok a gumibottal lökdösni kezdték. Sokáig mentek, elől a tiszt, ők szorosan mögötte. Úgy számított, az épület tulsó felénél járhatnak, amikor egy meglehetősen szűk lépcsőházban elindultak fölfelé.

A bejárat körül felvonót is látott, de ők lépcsőn mentek föl a harmadikra. Nem is mentek: futottak. Egyszer el is botlott, az egyik rendőr rángatta föl.

A harmadikon nem volt akkora kivilágítás, csupán a folyosó közepén pislákolgt egy lámpasor.

A tiszt bekopogott egy ajtón.

– Jöjjenek be.

Női hang szólt ki. Belökték a szobába, a rendőrök szorosan mögötte.

– Maga várjon lent, Somodi. A többiek maradnak.

A tiszt szalutált és távozott.

Íróasztal állt a szoba közepén. Azon egy éles fényű lámpa. Ez volt az egyetlen fényforrás a helyiségben. Az ablak a Duna felé, nyugatra nézett. A hegyek még sötétbe burkolóztak. A körvonalakból lehetett sejteni, hogy egyik oldalon, a fal mellett terebélyes szekrény áll.

– Jöjjön közelebb.

Mielőtt egyet léphetett volna, a rendőrök hátulról jókorát taszították róla. Majdnem elesett, fejével egyenesen az íróasztalnak.

A nő arca kívül esett a lámpa fényköréből. Nem lehetett látni a vonásait, de a hangja alapján úgy vélte, nem lehet túlságosan idős.

– Balla Róbert?

– Igen.

– Érthetően és hangosan válaszoljon.

– Igen.

– Született?

– Budapesten, 1933. március 18-án.

– Anyja neve?

– Szekeres Terézia.

– Lakik?

– Budapest, Röck Szilárd utca 52.

– Foglalkozása?

– Géplakatos.

A nő elhallgatott. Egy kis ideig csak a toll sercegése hallatszott.

– Ugye, tudja, hogy miért van itt?

Habozott a válasszal. Nem tudta, hirtelenjében mit feleljen. Tudja? Nem tudja? Mit lehet erre mondani? S egyáltalán, mi lehet a helyes felelet?

Nem gondolkozhatott sokat ezen, megkapta az első pofont.

Jobbról érkezett. Nem volt túlságosan erős – nem esett el, éppen csak megtántorodott, de az arca azonnal lángba borult. Fura módon az jutott az eszébe, hogy mikor pofozták fel utoljára. Az apja jó pár alkalommal elagyabugyálta, még egészen nagy korában, a tanoncévek alatt is. Az ő pofonjaitól lehetett tartani: felszakadt szemöldök, vérző orr, megdagadt szem és kirepedt ajkak hírelték az atyai szigort. Kisgyerekként se sivalkodott miatta. Némán, összeszorított szájjal tűrte, akkor is, ha közben a szemét elborította a könny. Az apjától kapott pofonok náluk éppen olyan szerves részét képezték az életnek, mint az evés vagy az ivás.

A női hang láthatatlan tulajdonosa megismételte a kérdést.

– Ugye, tudja, miért van itt?

– Tudom.

– Hangosabban.

– Tudom.

Hát persze hogy tudja. Azért, mert tegnap este, amikor el akart menni a Lukács Katihoz, beleütközött a rendőrsorfalba. Igazoltatták, és föltehetőleg föl is írták a nevét. Erőltette az agyát, hogy is történt, de nem emlékezett rá pontosan. Annyira fáradt és ideges volt, hogy nem tudott minden körülményre odafigyelni.

– Azzal is tisztában van, hogy tevékenységének következményei lesznek?

– Igen.

Világos, hogy következményei lesznek. Mindennek következménye van. A Lukács Katival töltött vasárnap éjszakának például az lett a következménye, hogy hétfőn este mintha rugók lökték volna a Nagydíófa utca felé.

– Mi készítette arra, hogy megint fasiszta tevékenységbe kezdjen?

– Tessék, kérem?

A második pofon balról érkezett. Úgy látszik, így szerepelt az eljárásrendben. Demokratikusan mindenki kivette a részét a verésből, és arról is gondoskodtak, hogy ne csak az egyik oldalon csengjen a füle.

– Itt csak én kérdezek. Megértette?

– Igen.

– Hangosabban.

– Igen!

– Tehát mi készítette arra, hogy megint fasiszta tevékenységbe kezdjen?

– Én, kérem...

Erre végképp nem tudta, mit válaszoljon. Nem a „fasiszta” szót nem értette. Azzal tisztában volt, hogy az ellen fölösleges tiltakozni. Aki államellenes tevékenységet folytat, az fasiszta. Márpedig egy tüntetés minden kétséget kizárólag államellenes tevékenység. Azt viszont el se tudta képzelni, hogy mit jelent az, hogy „megint”. Kérdezze meg? Akkor kap egy újabb pofont. Az is lehet, hogy mindjárt kettőt.

– Tehát?

– Nem akartam megint fasiszta tevékenységbe kezdeni.

Azt, hogy „megint”, megnyomta kissé.

A toll ismét sercegett.

– Vagyis tagadja.

– Nem tagadom, hanem...

Csak egy pofon jött, ütem szerint, jobbról. Ez már kissé nagyobb volt az előző kettőnél. Lehet, hogy el is vágódott volna, ha a bal oldalán álló rendőr nem tartja meg.

Érezte, hogy vér szivárog az orrából. Nem nyúlt oda, nem akarta összemaszatolni a kincstári bilincset, a dolgozó nép tulajdonát.

– Dehogynem tagadja. Pedig ön, Balla, megint fasiszta tevékenységet folytatott. Kilenc évvel a felszabadulás után. Kétségtelen, hogy annak idején nem teljesíthette be eme ténykedését. Nagyon fiatalon kezdte, és akkor is még csak gyerek volt, amikor a Vörös Hadsereg megakadályozta abban, hogy folytassa a fasiszta tevékenységet.

Nem csak a pofonok miatt forgott körülötte a szoba, hanem attól is, hogy egyszerűen nem értette, hogy a nő miről beszél. Mintha elveszítette volna a valóságérzékelését.

– Mikor és milyen körülmények között döntött úgy, hogy a labdarúgó-világbajnoki döntőben elszenvedett vereség okozta általános elkeseredettséget fölhasználva államellenes tevékenységbe kezd? Mikor és milyen körülmények között vette föl a kapcsolatot hajdani párttársaival?

Megint csak nem tudott válaszolni. Várta az újabb pofont, ezúttal bal oldalról, ám az nem jött. Úgy látszik, mégse kimondott erényük a rendszeresség. Avagy a pofon nagyobbbat csattan, ha a meglepetés ereje is lök még egyet rajta.

– Mit keresett 1954. július 5-én, vagyis tegnap délelőtt a Sztálin úton lévő Rozmaring presszóban?

Végre megérkezett az elmaradt ütés. Balról, jókora svunggal, és ezúttal nem kapta el senki. Nem sokat hevert a földön, pillanatokon belül fölragadták.

– Feleljen a kérdésemre, Balla. Mit keresett a Rozmaring presszóban tegnap délelőtt? Miért, milyen célból, minek a reményében és kinek a megbízásából találkozott ott Halász Józseffel?

Most mondja azt, hogy semmiféle Halász Józsefet nem ismer? Akkor kap egy újabb pofont. Jobban jár, ha inkább csöndben marad.

– Erőltesse meg az agyát, bármennyire is nehezen megy. Halász József. Vagy mondjam inkább úgy: a Fischer? Maga talán ezen a néven ismeri. Ezerkilencszáznegyvennégy őszén már találkoztak a Thököly út 80. szám alatti épületben. Amit annak idején úgy ismertek, hogy zuglói nyilasház. A Fischer propagandista munkakörben dolgozott ott. Sikerült fölfrissítenem az emlékezetét?

Előbb óvatosan jobbra, majd balra sandított. A két rendőr rezzenéstelen arccal állt mellette. Két oldalról belékaroltak, és olyan szorosan hozzátapadtak, hogy egyetlen porcikáját sem tudta volna megmozdítani.

Az ablakon túl, egy másik világban az égbolt sötétje lassacskán kiszínesedett.

– Én ráérek, Balla. Tudok bármédig várni.

– Kérem, én...

– Mondja csak. Bátran. Éppen úgy, ahogy tegnap meg tegnapelőtt a tüntetésen. Hallgatom.

Női hangot még soha nem hallott ennyire keménynek.

Amaz továbbra is a lámpa fénykörén kívül ült, ám ahogy kezdett odakint világosodni, egyre több látszott meg a vonásaiból. Tényleg fiatal nő volt, valahol harminc alatt. A kora dacára egész magas pozícióba jutott, noha a váll-lapok és a csillagok számát a félhomályban csak sejteni lehetett. Az asztal takarása ellenére is kitűnt, hogy alacsony, törekeny alkat, itt-ott kissé mintha lötyögött volna rajta az egyenruha. A hatalmas tányérsapka föltehetően csak úgy maradt meg a fején, hogy hosszú, sötét haját egészen alágyúrta. Keskeny arc, pisze orr. A szemei talán barnák vagy feketék. Az erős hang sehogyan nem illett hozzá. Föltehetően eredetileg nem így cseng. Nehéz lehet egész nap ebben a mesterkelt tónusban beszélni.

– Megismétlem: Halász József, avagy a Fischer. Ahogy magának jobban tetszik. Nos?

Hirtelen, mintegy megvilágosodásként, beugrott, ki lehet az a Halász.

Az a barázdált képű, szemüveges ember. Vastag munkásnadrágot, ódivatú, olcsó zakót, valamint kockás inget viselt. A cipője pedig vagy két számmal nagyobb volt a kellenél, lötyögött rajta, a lábfeje minden lépésnél ki akart esni belőle. Egészében véve nem lehetett hová tenni. Volt a mozdulataiban, a hanglejtésében valami tanáros, a nadrág és a kérges kézfeje azonban arról árulkodott, hogy fizikai munkát végez. Az apja szemlátomást nem örült neki, amikor a téren összefutottak. Robi meg tudta érteni, az az alak egyáltalán nem volt bizalomgerjesztő. Sőt kifejezetten ellenszenvesnek, visszataszítónak tűnt. Váltott az apjával néhány mondatot. Hogy miről, azt az ordibálások közepette nem lehetett hallani. Utána hirtelen nyoma vészett. Nem kérdezte meg az apját, hogy ki volt. Nem volt rá módja, egymás sarkát taposták az események.

Egyre inkább azt érezte, hogy az apja magyarázattal tartozik neki. Nem csak Halással kapcsolatban. Hanem hogy például mit keresett a nyakában az a zöld-fehér zászló. Hogy levette a házuk homlokzatáról, és kitepte belőle a címet, meg a piros színű sávot, az egy dolog. A zöld-fehér viszont a Ferencváros színe volt. Az apja viszont azt szokta mondogatni, hogy ő a Budapesti Honvédnak drukkol.

Ám ez a legkevesebb. Vannak itt még más kérdések, amelyeket föl kell majd az apjának tennie. S ha megválaszolja, az is kiderül, hogy mit keres ő itt, az országos rendőrkapitányság épületének harmadik emeletén ezen a kedd kora reggelen ahelyett, hogy a biciklin tekerne kifelé a gyárba.

Föltéve, hogy az apja megválaszolja. S ha ő egyszer kijut innét egyáltalán.

Az orra vére beszennyezte a ruháját. Néhány csepp a földre hullott. Nem tudta megakadályozni, mindkét oldalról fogták a karját.

Szegény kis nő, véres lett az irodája.

Bár lehet, hogy már megszokta.

– Tehát jegyzőkönyvbe veszem: Balla Róbert, hajdani nyilas pártszolgálatos az első kihallgatás során megtagadta a vallomástételt. –

A nő megint leírt pár sort, aztán letette a tollat. Kevésbé hivatalos hangon tette hozzá: – Pedig sokat segítene nem csak nekünk, hanem magának is azzal, hogy részletesen beismerné mindent. Ha nem tagadná meg az együttműködést.

Ez a tónus talán közelebb állt az eredeti hangjához.

Megint forogni kezdett a szoba.

Nyilas pártszolgálatos? Ez hogy lehetséges? De hát, kérem, én még akkor tizenkét éves se voltam!

Ezt akarta mondani, ám egyelőre egyetlen hang se jött ki a torkán.

– A Thököly út 80-ra se akar emlékezni, Balla? Arra, hogy miket művelt ott a párttársaival? Nem csak ott, hanem a Duna-parton is.

Maga, a Fischer, meg a többiek...

Tudott róla, hogy annak idején, német mintára, egészen fiatalokat is besoroztak. De ő ehhez még túlságosan kicsi volt. Nem tudták, vagy nem akarták teljes egészében követni a német mintát. A Hunyadi-páncélosoknál például tizenhét év volt az alsó korhatár.

Ez a „nyilas pártszolgálatos” viszont szíven ütötte. S egyszeriben valami kezdett fölsejleni előtte. Lehet, hogy az apjának semmit nem kell majd mondania ahhoz, hogy számára is világos legyen, miről van szó.

– Kérem, én...

– Ezt már mondta. Próbáljon beszédesebb lenni.

A hangból megint eltűnt az a kevéske lágy színezet.

– Kérem, én... Szóval... szóval... az apámat szintén Balla Róbertnek hívják.

– Ezt most miért mondja? Kérdeztem én ilyet magától?

Várta a pofont, ám a két rendőr mozdulatlanul állt.

– Gondolja, hogy ezt nem tudjuk?

Lehet, hogy nem tudják. Vagy ha tudják is, bizonyos lehetőségekkel nem számoltak. Ilyesmit sugallt a nő utolsó mondata. Mintha bizonytalanság lett volna a keménység mögött.

Megint sercegett a toll.

– Mondja csak, Balla, kint volt maga vasárnap és hétfő éjjel az utcán?

– Igen.

– Beszéljen hangosabban.

– Igen, kint voltam.

– Részt vett a fasiszta csőcselék randalírozásában?

Nem, nem vettem részt. Kint voltam, vasárnap azért, mert meg akartam látogatni a Kerepeczky Julit, azonban az állítólagos rendkívüli műszak ellenére a posta zárva volt, és Juli helyett belebotlottam előbb a Lukács Katiba, azután az apámba, aki a Blahától elrángigált a rádióig. Másnap meg azért voltam kint, mert az apám rám parancsolt, és amikor megszöktem mellőle, hogy meglátogassam a Lukács Katit, rendőrökkel találkoztam, akik előbb igazoltattak, utána hazaküldtek.

Ezt kellett volna mondania. Ám megint nem jött ki egy hang sem a torkán.

– Értem, Balla. Megtagadja a vallomást. Innen folytatjuk. Elvihetik.

Kivitték az irodából, le megint ugyanazon a lépcsőn, majd vissza a bejáráthoz. Ott várt rá az autó, benne a sofőrrel és Somodival.

Végighajtottak a rakparton, majdnem a Szabadság hidig. Kereste a címet és a feliratot az épület homlokzatán, ám nem találta sehol.

A házszámot látta csupán: Belgrád rakpart 5.

Mielőtt beléptek a baljósan sötétlő kapun, a rendőrök szorítása ellenére gyorsan szétnézett. Már egészen kivilágosodott. Arra gondolt, most egy darabig nem fogja látni ezeket a színeket.

Kategoria: vers, próza

Denumire autor: Benedek Szabolcs

Látó Szépirodalmi Folyóirat